provincie Zuid-Holland

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
17 november 2026

Ons kenmerk
PZH-2026-899584275
DOS-2018-0009145

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:
5e GS-brief aan PS stand van zaken volledige schadeloosstelling in NNN

Geachte Statenleden,

Op 6 maart 2024 heeft u besloten om volledige schadeloosstelling (VSS) als extra instrument in te zetten in zeven gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in Zuid-Holland. Daarmee ontstaat de mogelijkheid de volledige schade te vergoeden aan grondeigenaren als zij de wens hebben hun grond te verkopen aan de provincie. De provincie kan hier vervolgens natuur inrichten [dossiernummer PZH-2024-847218643, Statenbesluit 7634]. Uw Staten hebben ook motie 1353 aangenomen waarin Gedeputeerde Staten zijn opgedragen om ‘zo mogelijk uitsluitend in te zetten op zelfrealisatie en grondruil, en om een zorgvuldig realisatieproces, samen met betrokkenen en met gebruikmaking van gebiedskennis’. Wij hebben toegezegd u twee keer per jaar te informeren over de invulling van deze motie. Hierbij treft u de vijfde stand van zaken aan over de periode maart 2026 t/m september 2026.

Belangrijkste ontwikkelingen afgelopen periode:

- Vier nieuwe basisnatuurplannen zijn gereed. Met die grondeigenaren worden gesprekken gevoerd over de volgende fase.
- Er worden verschillende onderzoeken gedaan die helpen bij het concretiseren van de mogelijkheden in de gebieden. Voorbeelden zijn bodem- en archeologisch onderzoek.

Binnen NNN wordt aan een grote diversiteit van projecten gewerkt. In deze stand-van-zakenbrief rapporteren we, conform toezegging, over de zeven gebieden zoals die zijn benoemd in het VSS-besluit uit 2024. Dit zijn:

- Gemeente Goeree-Overflakkee:
- Binnenduinrand Goeree
- Slikken van Flakkee
- Westplaat Buitengronden
- Gemeente Molenlanden: polder Nieuw-Lekkerland (ook bekend als Hoge Boezems Kinderdijk)
- Gemeente Alblasserdam: polder Blokweer
- Gemeente Voorne aan Zee: (polder) Schapengors

- Gemeente Zuidplas: Groene Waterparel

Grondeigenaren en Zelfrealisatie

In de afgelopen periode zien we een voorzichtig positieve trend in bereidheid van grondeigenaren om mee te werken aan de ontwikkeling van natuur op eigen grond. Dit komt mede door de inzet die wordt gepleegd op het actief onderhouden van contact met de verschillende grondeigenaren.
Omdat de gesprekken die met grondeigenaren worden gevoerd vertrouwelijk zijn, kan in deze brief geen informatie worden gedeeld die herleidbaar is naar individuen/ op gebiedsniveau.
In de bijlage worden de verschillende stappen van het zelfrealisatieproces toegelicht.

<u>Waar staan we?</u>

- Het aantal basisnatuurplannen in ontwikkeling is met één toegenomen: van 8 naar 9
- Het aantal basisnatuurplannen dat gereed is, is gestegen van 9 naar 13
- Het aantal natuurinrichtingsplannen dat in ontwikkeling is, is toegenomen van 4 naar 6

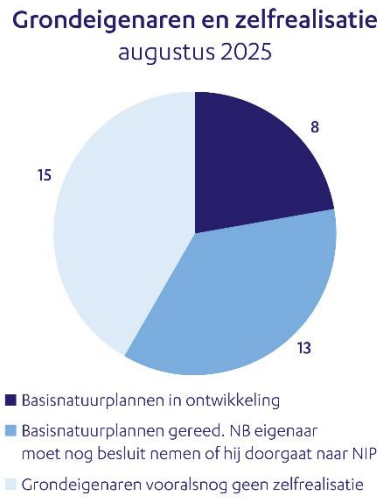

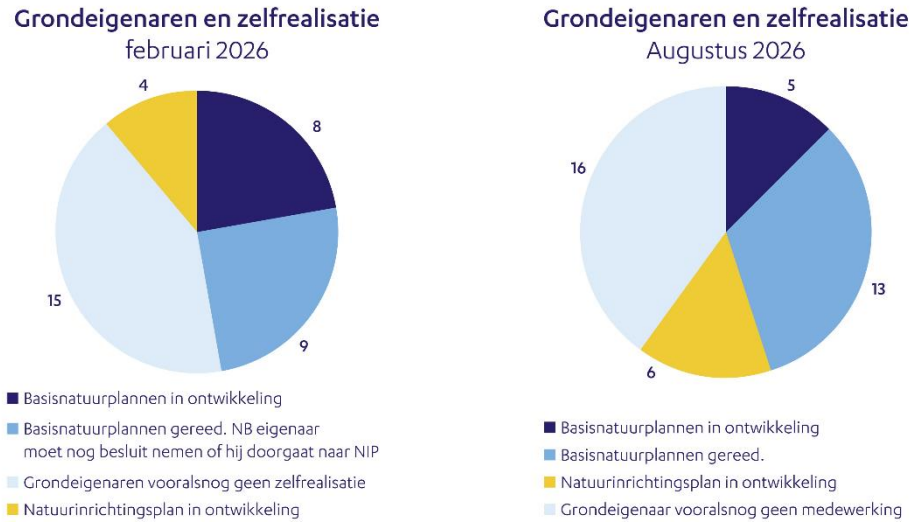

Diagram ontwikkeling zelfrealisatoren binnen VSS-gebieden: februari 2025 – augustus 2025 – februari 2026 – augustus 2026

Onderzoeken

Om duidelijkheid te kunnen bieden aan grondeigenaren over de haalbaarheid van de beoogde inrichting op perceelniveau, zijn er in de afgelopen periode weer diverse onderzoeken verricht. De uitkomsten kunnen ertoe leiden dat een andere inrichting op specifieke locaties beter passend is. De onderzoeken vormen daarmee waardevolle input voor de gesprekken die worden gevoerd met de diverse grondeigenaren en zijn ook nodig om de inrichtingsplannen te kunnen afronden.

Voor Blokweer en Nieuw-Lekkerland zijn de bodem- en archeologische onderzoeken afgerond en zijn de eerste resultaten van het ecologisch onderzoek beschikbaar. Voor Nieuw-Lekkerland is daarnaast de baggerachterstand in beeld gebracht.
Bij het onderzoek Binnenduinrand Goeree zijn geen archeologische vondsten aangetroffen. Op enkele locaties wordt tijdens de uitvoering archeologische begeleiding ingezet in verband met mogelijke toevalsvondsten (standaard werkwijze). Ook het onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten is afgerond; het terrein is vrijgegeven voor uitvoering.
Binnen de Groene Waterparel wordt momenteel bodemonderzoek uitgevoerd op de locaties waar grondwerkzaamheden zijn voorzien. Dit is onderdeel van de voorbereidende werkzaamheden voor de start van de aanbesteding van circa 100ha in dit gebied.

In de aankomende periode worden nieuwe resultaten verwacht die worden meegenomen in de gesprekken en bij de inrichting van percelen.

Informatiebijeenkomsten en participatiemogelijkheden
Er is ook deze periode actief ingezet op participatie en informatievoorziening richting bewoners, grondeigenaren, belangenorganisaties en overige belanghebbenden. De wijze waarop dit is vormgegeven sluit aan bij de fase en karakteristieken van de verschillende projecten.

Voorbeelden zijn brieven en nieuwsbrieven per mail. Inloopbijeenkomsten over inrichtingsontwerpen van gebieden, waarbij gebiedskennis wordt opgehaald. Dit helpt om de plannen verder te ontwikkelen en optimaliseren.

In gebied Schapengors is een verkenning gestart in het kader van de projectprocedure. De participatie rond dit voornemen tot projectbesluit ging hand in hand met de mogelijkheid tot reageren op een inrichtingsschets voor het gebied. Een inloopbijeenkomst op 13 april werd dankzij samenwerking met IVN aangekleed met een tentoonstelling over lokale natuur en natuuractiviteit voor kinderen. Tijdens de verkenningsfase sprak de provincie met diverse belangenorganisaties (agrarisch en natuurgerelateerd) medeoverheden (waterschap en gemeente) én omwonenden.
In gebied Binnenduinrand van Goeree is de uitwerking van inrichtingsplannen opgepakt door ca. 6 grondeigenaren, deze natuurinrichtingsplannen zijn een belangrijk stap bij zelfrealisatie. De plannen geven aan hoe de eigenaren zelf aan natuurontwikkeling gaan werken.
De provincie ondersteunt dit traject als volgt:

- Ecologisch: Eigenaren krijgen ecologisch advies op locatie;
- Financieel: Op verzoek geeft de provincie indicaties van de financiële aspecten rond zelfrealisatie. Taxaties horen tot de mogelijkheden;
- Procedures: Waar nodig ondersteunt provincie in contacten met gemeente of waterschap;
- Persoonlijk: In spreekuren in het gebied is persoonlijk advies mogelijk, bijvoorbeeld van het subsidie-loket over het invullen van subsidieaanvragen.

Als onderdeel van de diverse ruimtelijke ordeningstrajecten die lopen (projectbesluit/ Omgevingsplan) zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd en formele participatiemomenten. Over de projectbesluitprocedures wordt u apart geïnformeerd via de lange termijn agenda (LTA) - Omgevingsbeleid.

Ruilgrond
Naar aanleiding van de in de eind 2025/ begin 2026 uitgevoerde verkenning naar de mogelijkheden voor vrijwillige kavelruil in de Binnenduinrand Goeree is gebleken dat hiervoor belangstelling bestaat bij verschillende partijen. Op basis daarvan voert de kavelruilcoördinator sinds september 2026 vervolggesprekken met betrokken agrariërs om de mogelijkheden voor een haalbaar ruilarrangement verder uit te werken en daarmee de gebiedsontwikkeling te ondersteunen.

Aankoop met volledige schadeloosstelling (VSS)
De afgelopen periode zijn er geen aankopen met VSS gepasseerd bij de notaris.

Vervolgstappen 2026/2027
In de komende periode worden de eerste subsidieaanvragen van zelfrealisatoren verwacht. Verder moet er duidelijkheid komen over de kavelruil op Goeree. Daarnaast worden de gesprekken over de basisnatuur- en natuurinrichtingsplannen voortgezet. Tegelijkertijd houden we oog op mogelijke kansen voor de verwerving van (ruil)gronden, zodat deze waar mogelijk kunnen bijdragen aan de aan de verdere inrichting van het NNN.

Planning

Activiteit	Periode	Rol PS
Voortzetten minnelijk overleg op basis van VSS	2025/ 2026	Informerend via VSS-brief
Opstellen inrichtingsplan per gebied	Deze activiteit loopt door in 2026. Deze plannen worden steeds verder verfijnd (van schets- naar voorlopig naar definitief ontwerp).	Geen rol PS
Procedure omgevingsplan (gemeenteraad)/ projectbesluit (Gedeputeerde Staten)	Start 2025 en doorlopend tot en met beoogde vaststelling in 2027. Hierna is het mogelijk dat een beroepsprocedure bij Raad van State volgt.	Informerend/ Controlerend via LTA-Omgevingsbeleidin geval van projectbesluiten
Voorbereiden aanbesteden, realisatie, verkrijgen vergunningen voor gebieden die PZH zelf inricht.	Afhankelijk van voortgang ruimtelijke ordeningstraject, evt. beroepsprocedure Raad van State en mate van zelfrealisatie/ minnelijke verwerving: periode 2026/ 2027. Inrichting van een deel van de gebieden vindt plaats na 2027.	Geen rol PS
Eventueel voorbereiding onteigeningsbeschikking als ultimum remedium	De huidige werkwijze is gericht op minnelijke overeenstemming, maar wel ‘onteigeningsproof’. Indien er geen beroepsprocedure bij de Raad van State volgt, kan onteigeningstraject in 2028/2029 worden afgerond (doorlooptijd circa 2-3 jaar).	Besluitvormend t.a.v. onteigenings-beschikking

Met de 4e VSS brief hebben wij bevestigd dat in deze zeven VSS-gebieden geen stikstofgevoelige natuur met externe werking wordt aangelegd [LG2024.003]. Dit betekent dat wij in Natura2000 habitatrichtlijngebieden geen stikstofgevoelige natuur aanleggen.

Wij zullen u halfjaarlijks blijven informeren over de voortgang rond het VSS-besluit.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, drs. M.J.A. van Bijnen MBA

plv. voorzitter, ing. R. Tieman

Bijlagen
Toelichting stappen zelfrealisatieproces